

Meijburg & Co
Tax & Legal

Inzichten in tax transparency

Extractie-industrie

Het ziet ernaar uit dat tax transparency integraal onderdeel uit gaat maken van de ESG-rapportage. Het is belangrijk om te zorgen dat uw organisatie er klaar voor is.

De discussie over Tax transparency is in een stroomversnelling geraakt door de financiële crisis in 2007/2008 en de publieke opinie dat grote ondernemingen niet hun 'fair share' aan belasting betalen. Maar in de afgelopen tien jaar is het begrip tax transparency uitgegroeid tot veel meer dan dat. Er bestaat op nationaal en internationaal niveau steeds meer (steun voor) verschillende wet- en regelgeving op dit gebied. Op dit moment wordt het debat over tax transparency beïnvloed door de coronacrisis en de druk op overheden om de coronagerelateerde steunmaatregelen aan ondernemingen te rechtvaardigen.

De roep om verplichte standaarden voor fiscale rapportage wordt almaar luider; er worden op regionaal, nationaal en internationaal niveau tal van voorstellen gedaan. De lijst van vrijwillige en verplichte rapportagestandaarden wordt steeds langer:

- Actiepunt 13 van het OESO Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) project inzake Country-by-Country Reporting (CbCR) en transfer pricing-documentatie;

- De EU-Richtlijn openbaarmaking winstbelasting (in het Engels: [EU public Country-by-Country Reporting Directive](#)) (formeel aangenomen);
- De Capital Requirements Directive IV (CRD IV), de EU-jaarrekeningenrichtlijn: hoofdstuk 10;
- De UK Reports on Payments to Government Regulations 2014 (aanvulling op DTR 4.3A van de Disclosure and Transparency Rules van de Financial Conduct Authority);
- Het Amerikaanse Proposal on Public Country-by-Country Reporting en de Dodd-Frank Act: artikel 1504;
- De Extractive Industries Transparency Initiative (EITI);
- De Global Reporting Initiative (GRI) standaard 207.

In een aantal landen, waaronder Australië, gelden momenteel vrijwillige standaarden voor tax transparency. Deze landen bewegen steeds meer richting verplichte openbare country-by-country reporting. Bijvoorbeeld in Australië, waar de Labor Party in 2022 de landelijke verkiezingen heeft gewonnen. Deze partij is voor de invoering van nieuw fiscaal beleid, waar verplichte country-by-country reporting deel van uitmaakt.

Tax transparency in de extractie-industrie

Er is de afgelopen jaren veel gebeurd op het gebied van tax transparency in de extractie-industrie. In de [Global Mining Survey 2021](#) (Engelstalig) van KPMG staat 'wijzigingen in (de naleving van) wet- en regelgeving/regeldruk' zelfs voor het eerst in de top 10 van industriespecifieke risico's. Deze ontwikkelingen zijn met name het gevolg van het EITI en de EU-richtlijnen op het gebied van jaarrekeningenrecht (Accounting Directive) en transparantie (en de bovenstaande niet-sectorspecifieke regelgeving) alsook van het feit dat contracten tussen staten en delfstofwinnende bedrijven steeds minder achter gesloten deuren worden overeengekomen.

Een van de voorlopers op dit gebied is het Verenigd Koninkrijk (VK), een van de eerste landen waar regelgeving werd ingevoerd om de transparantie van de fiscale rapportage te bevorderen. In 2016 is het voor multinationale ondernemingen met activiteiten in het VK verplicht geworden om hun fiscale strategie openbaar te maken als hun wereldwijde omzet boven de 200 miljoen pond uitkomt en hun balanstotaal de 2 miljard pond overstijgt. Het is niet nodig onder deze regels om de fiscale strategie in detail uiteen te zetten, maar een groot aantal ondernemingen heeft deze regel toch aangegrepen om uitgebreider verslag te doen van hun fiscale positie en daarvoor een vrijwillige standaard over belastingen (zoals GRI 207) te hanteren. In het VK bestaat tevens nadere regelgeving voor het rapporteren van betalingen aan overheden door grote concerns die actief zijn in de mijnbouw.

Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)

In 2002 is met de 12 EITI-beginselen de basis gelegd voor een internationale rapportagestandaard. De EITI-standaard is een vrijwillige standaard in de extractie-industrie die is bedoeld om inzichtelijk te maken hoe ondernemingen in deze sector hun geld verdienen en om hen verantwoording af te laten leggen. Ondernemingen die actief zijn in een land waar de EITI-standaard van kracht is, zijn verplicht om conform deze standaard te rapporteren. De EITI-rapportageregels worden in overleg met meerdere stakeholders bepaald door de individuele landen.

Een zogenoemde multi-stakeholder group (MSG) die bestaat uit de overheid, ondernemingen, beleggers, maatschappelijke organisaties en partnerorganisaties is verantwoordelijk voor het EITI-proces in ieder land waar de standaard wordt toegepast. De EITI-standaard voorziet in een rapportagekader op grond waarvan openbaarmaking van sommige gegevens wordt aanbevolen en openbaarmaking van andere gegevens wordt gestimuleerd.

Op fiscaal gebied wordt krachtens EITI-standaard 2019, vereiste 4.1, van olie-, gas- en mijnbouwmaatschappijen gevraagd dat zij hun belastingafdrachten en van overheden ontvangen betalingen volledig openbaar maken. Winstbelasting wordt onder meer genoemd als een inkomstenstroom voor de overheid. De overheid dient op onafhankelijke basis een aansluiting te maken tussen de betalingen aan ondernemingen en de overheidsinkomsten. Getallen mogen alleen worden weggelaten als ze niet van toepassing zijn of als de MSG ook vindt dat het weglaten daarvan geen materiële gevolgen heeft voor de volledigheid van de toelichting door de overheid en de onderneming.

De EITI-standaard is momenteel van kracht in meer dan 50 landen. Er zijn 21 olie- en gasmaatschappijen en 37 mijnbouw- en metaalbedrijven die zich bij het EITI hebben aangesloten.

EU-richtlijnen – jaarrekeningen en transparantie (EUAD)

Naar aanleiding van internationale ontwikkelingen met betrekking tot de rapportage van door ondernemingen in de extractie-industrie aan overheden gedane betalingen en met name de rapportageverplichting daaromtrent in de Amerikaanse Dodd-Frank Act heeft de Europese Commissie in 2013 een jaarrekeningenrichtlijn en een transparantierichtlijn uitgevaardigd. Om ondernemingen actief in de extractie-industrie en houtkap te dwingen meer inzicht te geven in hun betalingen aan overheden, zijn zij verplicht om alle heffingen op hun opbrengsten, productie of winst, uitgezonderd verbruiksbelastingen zoals btw, inkomstenbelasting of omzetbelasting, op landenbasis openbaar te maken indien deze betalingen hoger zijn dan €100.000 een reeks aanverwante betalingen wordt gezien als een enkele betaling).

Ingevolge de EU-jaarrekeningenrichtlijn zijn beursgenoteerde en grote niet-beursgenoteerde ondernemingen die respectievelijk gevestigd zijn in de Europese Economische Ruimte (EER) en zijn toegelaten tot de gereguleerde markt van de EU (ook al zijn ze niet gevestigd in de EER en opgericht in een derde land) met activiteiten in de extractie-industrie of de houtkap van oerbossen verplicht om verslag te doen van hun betalingen aan overheden. Een organisatie wordt aangemerkt als een grote niet-beursgenoteerde onderneming als wordt voldaan aan twee van de volgende drie criteria: balanstotaal: €20 miljoen; omzet: €40 miljoen; aantal werknemers: 250. Op grond van de EU-transparantierichtlijn zijn deze bepalingen ook van toepassing op alle ondernemingen actief in de extractie-industrie en houtkap die genoteerd zijn aan een erkende beurs in de EU ongeacht waar ze gevestigd of opgericht zijn. Ingevolge deze twee EU-richtlijnen dienen de desbetreffende gegevens uiterlijk 12 maanden na het einde van het boekjaar van de onderneming gerapporteerd te zijn.

Uit deze EU-richtlijnen blijkt dat er breed draagvlak is voor initiatieven zoals het EITI.

Global Reporting Initiative (GRI)

GRI 11: Oil and Gas Sector Standard

Zowel beleggers als activisten volgen met belangstelling hoe de olie- en gasindustrie omgaat met de ESG-rapportage. Dit geldt ook voor de GRI-standaarden. Op 5 oktober 2021 heeft het GRI de eerste sectorspecifieke GRI-standaard gepubliceerd, GRI 11: Oil and Gas Sector. Deze standaard geeft een leidraad voor de verslaglegging omtrent 22 onderwerpen die het GRI materieel acht voor de sector en verzekert de

publicatie van gegevens over de uitstoot van broeikasgassen door een onderneming. Verder komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod: klimaatverandering, dwangarbeid en moderne slavernij, economische effecten en betalingen aan overheden. Dit zijn de meest dringende vraagstukken met betrekking tot duurzame ontwikkeling waar de extractie-industrie mee te maken heeft. De sectorspecifieke standaard is van toepassing op rapportages of documenten die op of na 1 januari 2023 worden gepubliceerd.

Een onderneming dient GRI 11 toe te passen en te bepalen welke van de in de standaard genoemde onderwerpen als materieel kunnen worden aangemerkt. Indien 'betalingen aan overheden' wordt benoemd als een materieel onderwerp dan verwijst GRI 11 naar GRI 207: Tax 2019 als de van toepassing zijnde standaard. Ook zijn er in GRI 11 aanvullende sectoraanbevelingen opgenomen waarin de regels die het EITI heeft ontwikkeld ten aanzien van de rapportage van overige betalingen aan overheden zijn verwerkt. Aangezien ondernemingen in de extractie-industrie naast hun gewone belastingafdrachten vaak andere betalingen doen aan overheden worden zij in de EITI-standaarden (vereiste 4.1) verplicht om hun betalingen aan overheden per inkomstenstroom te specificeren omdat individuele stromen soms gering zijn maar tezamen op kunnen lopen tot een significant bedrag. In GRI 11 wordt dit aanbevolen. Onder deze inkomstenstromen worden o.a. verstaan: betalingen inzake de productierechten van de overheid van het gastland, de productie door het staatsbedrijf, royalty's, dividenden, bonussen (bijv. ondertekenings- en productiebonussen), licentiebetalingen, huur en toetredingsvergoedingen, alsook andere vergoedingen voor licenties of concessies, en alle andere belangrijke betalingen en materiële voordelen voor de regering van een land.

GRI 207: Tax 2019

Een andere belangrijke ontwikkeling ter bevordering van tax transparency was de invoering van GRI 207. Dit onderdeel van het GRI is gericht op de openbaarmaking van fiscale gegevens en is ontwikkeld om recht te doen aan de cruciale rol van belastingafdrachten in duurzame ontwikkeling en is verder een antwoord op de brede roep om inzicht in de fiscale positie van ondernemingen vanuit stakeholders.

In deze standaard wordt uiteengezet hoe ondernemingen geacht worden per land verslag te doen van hun belastingafdrachten, alsmede van hun fiscale strategie en governance.

Aangezien GRI 207 per 1 januari 2021 van kracht is geworden is op dit moment nog niet precies duidelijk welke multinationale ondernemingen bezig zijn met de toepassing van GRI 207-4 en zodoende per land op kasbasis verslag gaan doen van onder meer hun ontvangen en betaalde vennootschapsbelasting.

Hoewel de standaard vrijwillig is, is deze toch 'nagenoeg verplicht' voor sommige ondernemingen. Dit vanwege de eisen die sommige internationale organisaties zoals de International Council on Mining and Metals (ICMM) stellen aan hun leden en de naleving van de GRI-standaarden die zij van hen verlangen. Daarom is het gebruikelijk dat grote spelers in de delfstoffenindustrie gedetailleerd verslag uitbrengen van hun prestaties ten opzichte van de GRI-standaarden. Er is echter ook een toenemend aantal ondernemingen met activiteiten in andere sectoren dan de mijnbouw dat de GRI-standaarden toepast in hun meest recente jaarverslagen.

Voor nadere inzichten in tax transparency en GRI 207, klik [hier](#) (Engelstalige pagina).

Klaar voor de toekomst

Omdat multinationale ondernemingen met een groepsomzet van ten minste €750 miljoen en activiteiten in de EU vanaf 2025 niet meer om country-by-country reporting heen kunnen, is het onvermijdelijk dat er de komende jaren ook beslissingen genomen dienen te worden over meer transparantie op andere vlakken dan country-by-country reporting. In onze optiek zal dit op enig tijdstip op alle bestuursagenda's komen te staan – en dit tijdstip dient zich wellicht eerder aan dan gedacht. Waarschijnlijk zullen overheden op een gegeven moment aanvullende maatregelen nemen om de fiscale rapportage te verbeteren. Dit wordt een belangrijk aandachtspunt voor multinationale ondernemingen in hun overweging om al dan niet te voldoen aan de nieuwe rapportageregels. Dit speelt ook bij het bepalen welke aanvullende fiscale gegevens geschikt of benodigd zijn.

Een voorbeeld van een dergelijke mogelijke overheidsmaatregel vinden we in de Verenigde Staten. Een wetsvoorstel dat vorig jaar door het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden is aangenomen voorziet erin dat beursgenoteerde ondernemingen met een groepsomzet die een nog nader te bepalen bedrag overstijgt (waarschijnlijk een soortgelijk bedrag als de door de EU ingestelde drempel van €750 miljoen) per land financiële informatie dienen te verstrekken, waaronder het totale bedrag aan vennootschapsbelasting dat op kasbasis is afgedragen aan alle heffingsjurisdicties.

Mocht de Disclosure of Tax Havens and Offshoring Act die is opgenomen in de ESG Disclosure Simplification Act of 2021 worden behandeld in en aangenomen worden door de Amerikaanse Senaat en vervolgens worden ondertekend door de President, dan wordt het wetsvoorstel wet.

Uit een recent door KPMG uitgevoerd benchmarkonderzoek onder de 50 grootste bedrijven in de extractie-industrie wereldwijd (gebaseerd op beurswaarde) blijkt dat de sector wereldwijd hard op weg is naar meer tax transparency, maar ook dat er logischerwijs nog ruimte is voor verbetering. Van de onderzochte bedrijven verwijst zo'n 94 procent naar de GRI-standaarden in hun financiële verslaglegging en wordt ca. 26 procent vermeld op de website van het EITI als een onderneming die de EITI-standaarden hanteert. De helft van de onderzochte bedrijven publiceert een aantal getallen op landniveau, maar deze getallen hebben met name betrekking op werknemersgegevens. Minder dan 40 procent van de bedrijven publiceert informatie over de afdracht van vennootschapsbelasting per land en minder dan 20 procent publiceert gegevens over de ontvangen vennootschapsbelasting per land.

Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties

Veel van de maatregelen op het gebied van tax transparency die in dit artikel worden genoemd houden verband met de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties die in 2015 zijn gepresenteerd. Duurzame ontwikkeling wordt omschreven als ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties om ook in hun behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Door de Verenigde Naties wordt nu erkend dat fiscaliteit een cruciale rol speelt in duurzame ontwikkeling en dat deze rol in de toekomst alleen maar groter wordt. Fiscale aspecten komen overal om de hoek kijken en fiscaliteit hangt samen met vraagstukken zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen, stakeholder engagement en duurzame waardecreatie.

Fiscaliteit is niet meer alleen een zaak van juristen en fiscalisten. Belastingstelsels, waaronder fiscale wet- en regelgeving, dienen te worden doorontwikkeld en verbeterd om in 2030 de 17 SDG's te kunnen halen.

De OESO heeft in 2018 een rapport gepubliceerd waarin dit wordt aanbevolen.

Tevens is er in 2018 door de Internationale kamer van Koophandel een position paper gepresenteerd waarin wordt opgeroepen tot afstemming van het internationale belastingstelsel op de SDG's. Het GRI legt ook een direct verband met de SDG's, namelijk SDG 1 (Geen armoede), SDG 10 (Ongelijkheid verminderen) en SDG 17 (Globale samenwerking om doelen te bereiken). SDG 16 (Vrede, rechtvaardigheid en sterke publieke diensten), waarin expliciet aandacht wordt besteed aan belastingontwijking, is ook een belangrijk doel in dit verband.

Door zowel het bedrijfsleven als de publieke sector worden belangrijke stappen gezet om de transparantie van (fiscale) processen te benoemen als een belangrijk aandachtspunt in de organisatie. Als ondernemingen kiezen voor tax transparency heeft dit mogelijk een positief effect op hun reputatie als een maatschappelijk verantwoorde organisatie. Dit omdat de stakeholders prijs stellen op een gedetailleerde rapportage en dit hen meer vertrouwen geeft in landen die rijk zijn aan natuurlijke hulpbronnen. In algemene zin wordt hiermee ook vertrouwen gecreëerd en bijgedragen aan de bredere discussie over tax transparency. Grote internationale ondernemingen in de extractie-industrie zijn in de omstandigheid dat zij invloed uit kunnen oefenen op de wereldwijde transparantiestandaarden.

Omdat er op het gebied van tax transparency steeds andere dingen van organisaties worden verwacht dienen zij er meer dan ooit voor te zorgen dat aangetoond kan worden dat zij een deugdelijke fiscale strategie hanteren en dat zij hun bestuurlijke

kaders op orde hebben. Met de KPMG Tax Control Room hebben wij een cloud-based tool ontwikkeld waarmee wij cliënten helpen om overal in de organisatie te werken aan waardecreatie. De Tax Footprint Analyzer zorgt ervoor dat gegevens over belastingafdrachten, waar mogelijk geautomatiseerd, data-driven worden verzameld en dat er zo weinig mogelijk gebruik wordt gemaakt van handmatige invoer om het proces toekomstbestendig te maken. Voor meer informatie, [klik hier](#) (Engelstalige pagina).

De professionals van KPMG staan voor u klaar om uw in-house fiscalisten te ondersteunen bij het uitstippelen van uw fiscale strategie, het gebruik van data-driven methodes om de juiste gegevens over uw fiscale voetafdruk te verzamelen, u te begeleiden bij de naleving van de (nieuwe) transparantiestandaarden en u te helpen met het gebruik van toonaangevende technologische oplossingen zodat uw organisatie zich verder kan ontwikkelen. Wij zorgen ervoor dat u klaar bent voor de toekomst.

Contactpersonen

Bernard van Gerrevink

Country Lead, KPMG's Tax Impact Reporting
KPMG Meijburg & Co

+31 (0)88 909 1389
vangerrevink.bernard@kpmg.com

Hilde Atsma

Tax Consultant
KPMG Meijburg & Co

+31 (0)88 909 1219
atsma.hilde@kpmg.com

De hierin opgenomen informatie is van algemene aard en niet bedoeld om de omstandigheden van een bepaalde persoon of entiteit te adresseren. Hoewel wij ernaar streven nauwkeurige en tijdige informatie te verstrekken, kan niet worden gegarandeerd dat dergelijke informatie nauwkeurig is op de datum waarop zij wordt ontvangen of dat zij in de toekomst nauwkeurig zal blijven. Niemand dient naar dergelijke informatie te handelen zonder passend professioneel advies na een grondig onderzoek van de specifieke situatie.

Op alle werkzaamheden en diensten van Meijburg & Co zijn haar algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Nederlandse Kamer van Koophandel, van toepassing. Meijburg & Co is een Nederlandse maatschap van besloten vennootschappen, staat ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 53753348 en is aangesloten bij de wereldwijde KPMG organisatie van onafhankelijke entiteiten verbonden aan KPMG International Limited, een Engelse private company limited by guarantee. Alle rechten voorbehouden. De algemene voorwaarden zijn te vinden op de website van Meijburg & Co (<http://www.meijburg.nl/algemenevoorwaarden>) en worden op verzoek toegestuurd